

Raul Rosenberg, juhatuse esimees

31. märts 2016
Paldiski

Sihtgrupp

Biomajandus ja maapiirkonna väikeettevõtted

🌿 Põllumajandus

🌿 Kalandus

🌿 Metsandus

🌿 Toiduainetetööstus

🌿 Muud maamajandusettevõtted

Eestis 112 000 ettevõtet, neist valdades 38 000.

Ettevõtete vajadused ja võimekused on erinevad

MAAELU EDENDAMISE SIHTASUTUS

EESMÄRK on Eesti maapiirkonna majandusliku arengu toetamine ettevõtlusele finantseerimisvõimaluste loomise läbi.

TEGEVUSED

🌿 Tagamine

🌿 Laenamine

🌿 Haldusfondide juhtimine ehk rahastamisvahendid

🌿 Nõustamine

🌿 Maaelu maine kujundamine

MAHUD

Sihtasutuse tegevusmahud alates aastast 1993:

🌿 Seisuga 31.12.2015 on tagatise kokku antud summas **283 mln** eurot, mille abil on ettevõtjad saanud pankadest laenu **499 mln** eurot;

🌿 laene on antud summas **233 mln** eurot;

🌿 Kokku seega laene on saadud 732 mln €

Seisuga 31.12.2015 kehtib **737** tagatislepingut ja **323** laenulepingut.

TAGAMINE

Tagatis on MESi käendus laenule, liisingule, vm võlakohustusele. MES vastutab **üksnes** juhul, kui pank ei saa nõuet põhivõlgniku vastu rahuldada.

Tagatise eesmärk:

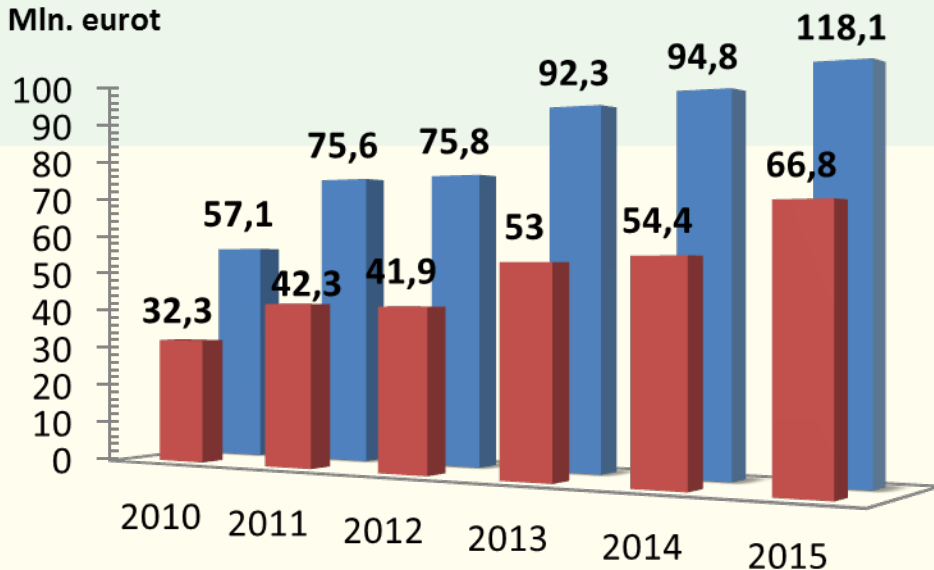
- 🌱 tagada parem juurdepääs laenukapitalile;
- 🌱 tõsta ettevõtja krediitdikõlblikkust, mida vähendavad:
 - ebapiisav või mittelikviidne tagatisvara
 - alustamisjärgus ettevõtja kõrge risk
 - pöördumine uude tegevusvaldkonda
 - varasema laenukogemuse puudumine
 - ebaselge usaldusväärsus.

Tagatise tingimused

- 🌱 Tagatis võib olla kuni **80% tasumata põhikohustusest** ja **mitte suurem kui 2,5 mln eurot ühe ettevõtte kohta**
- 🌱 Tagatis väheneb proportsionaalselt põhikohustuse jäägi vähenemisega ja ei ületa ühelgi ajahetkel maksimaalselt 80 % tasumata põhikohustusest
- 🌱 Tagatistasu jääb vahemikku 0,4% - 7,5% aastas
- 🌱 Tagatistasu arvutamine algab tagatislepingu allkirjastamisest ja lõpeb tagatislepingu lõppemise/lõpetamisega
- 🌱 Tagatistasu määratakse turutingimustel

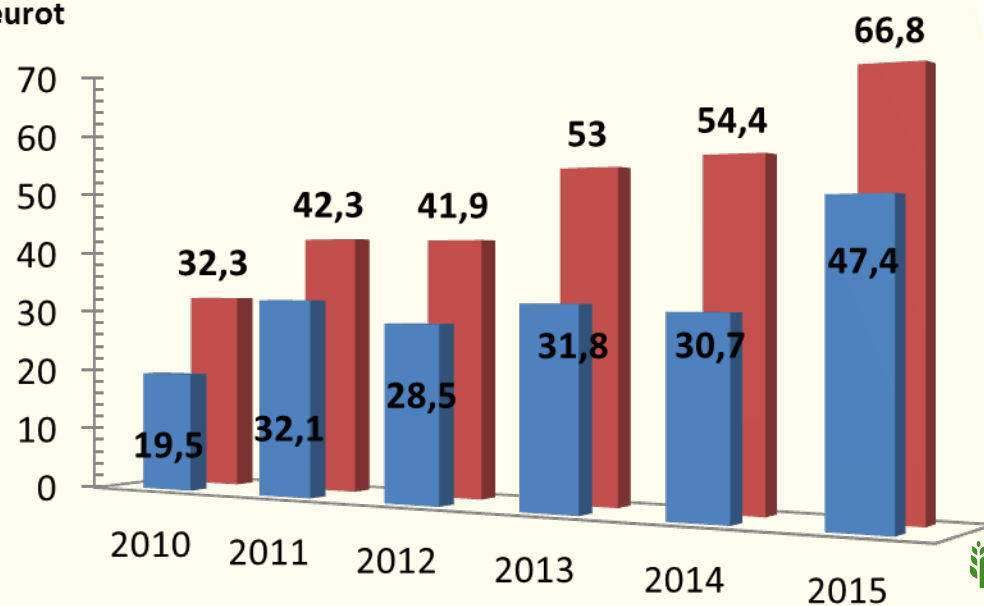
■ Tagatise maht laenust ■ MESi tagatisega pangalaenud

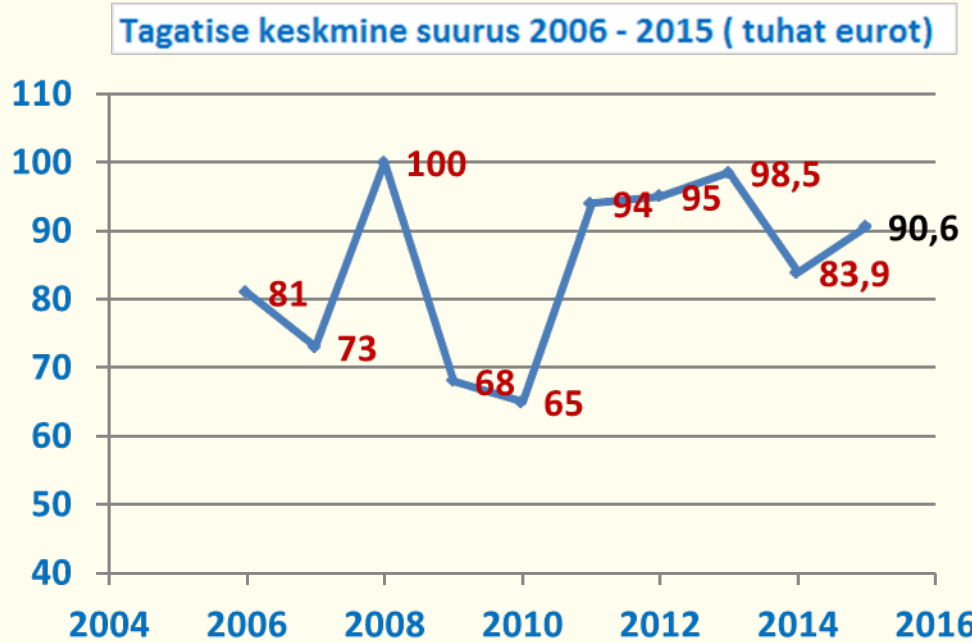
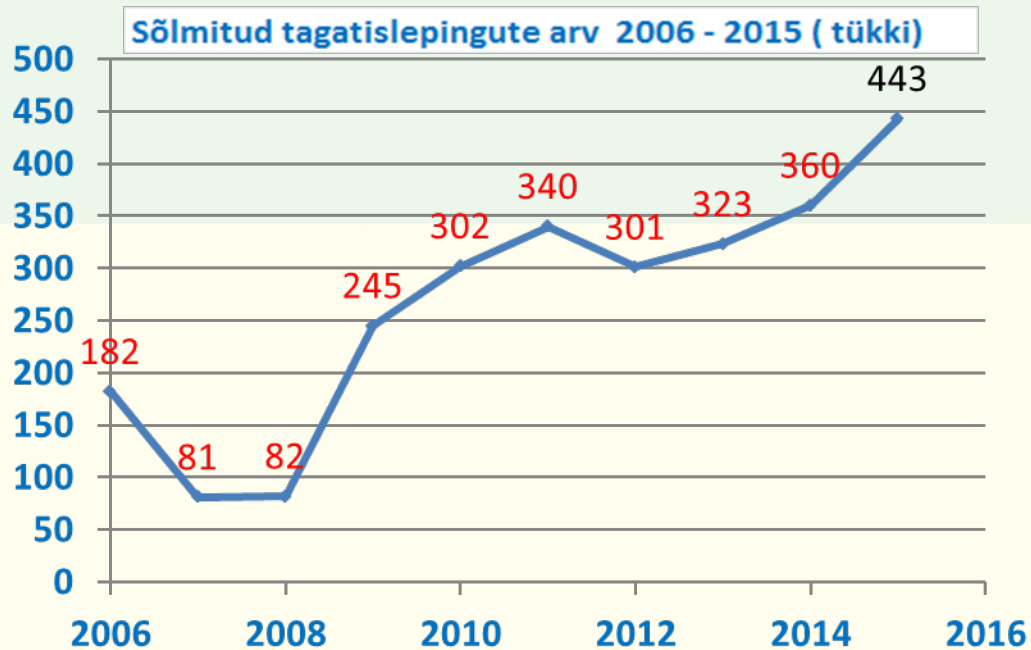
Mln. eurot

■ Tagatiste käive ■ Garantiiportfell

Mln. eurot

Tagatised sektorite lõikes

Tegevusalade lõikes	Tagatis- lepingute arv	Panga finantseering	MES tagatis	Tagatiste osakaal %
Põllumajandus	222	35 901 075 €	20 282 884 €	42,76
Tööstus	33	8 730 710 €	5 454 857 €	11,50
Muud tegevusalad	22	4 585 491 €	3 251 826 €	6,86
Ehitus	18	3 910 248 €	2 852 448 €	6,01
Biokütus	12	3 550 000 €	2 640 000 €	5,57
Puidutöötlemine	26	3 996 699 €	2 561 401 €	5,40
Metsandus	23	3 446 272 €	2 110 422 €	4,45
Teenindus	26	4 465 829 €	1 665 913 €	3,51
Taastuenergia	2	3 100 000 €	1 646 000 €	3,47
Hulgi- ja jaekaubandus	21	2 138 269 €	1 512 326 €	3,19
Vesiviljelus	5	1 958 035 €	926 062 €	1,95
Toiduainetetööstus	8	1 181 000 €	849 900 €	1,79
Kalandus, kalapüük	8	1 224 966 €	751 865 €	1,58
Transporditeenus	5	600 400 €	480 320 €	1,01
Majutus, Turism	8	583 570 €	294 285 €	0,62
Meditiin	4	331 800 €	156 056 €	0,33
KOKKU	443	79 704 366	47 436 566	100,00

LAEN

Sihtasutusel omakapitalist on kaks laenumeedet:

Laen krediidasutuste vahendusel- pank võib äri- ja mittetulundussektori finantseerimiseks kasutada MESi sihtotstarbelist laenuraha

Otselaen

🌿 Laen ettevõtjatele ja mittetulundusühingutele (võib kaasata VTA elementi)

🌿 Laen Leader tegevusgruppidele tegevuskulude sildfinantseerimiseks

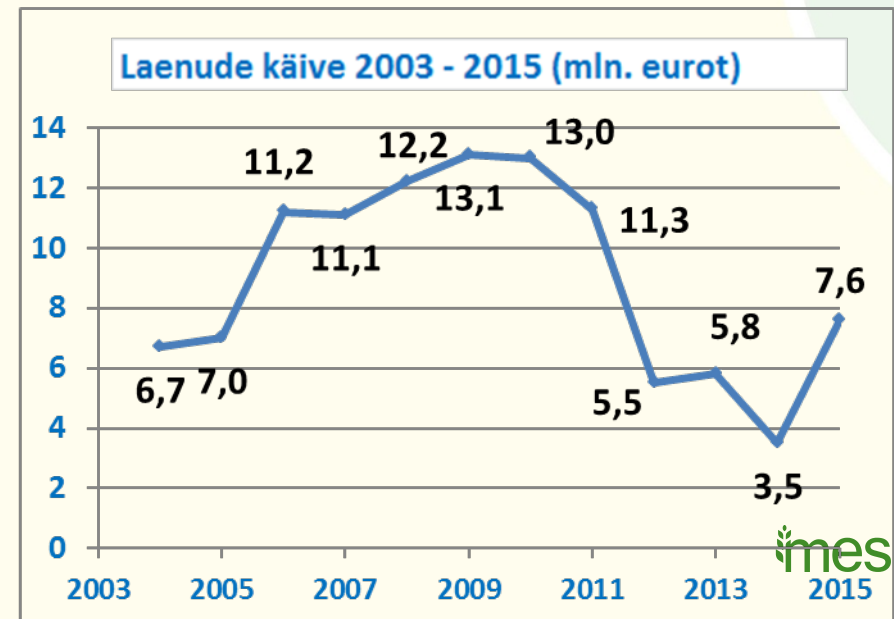
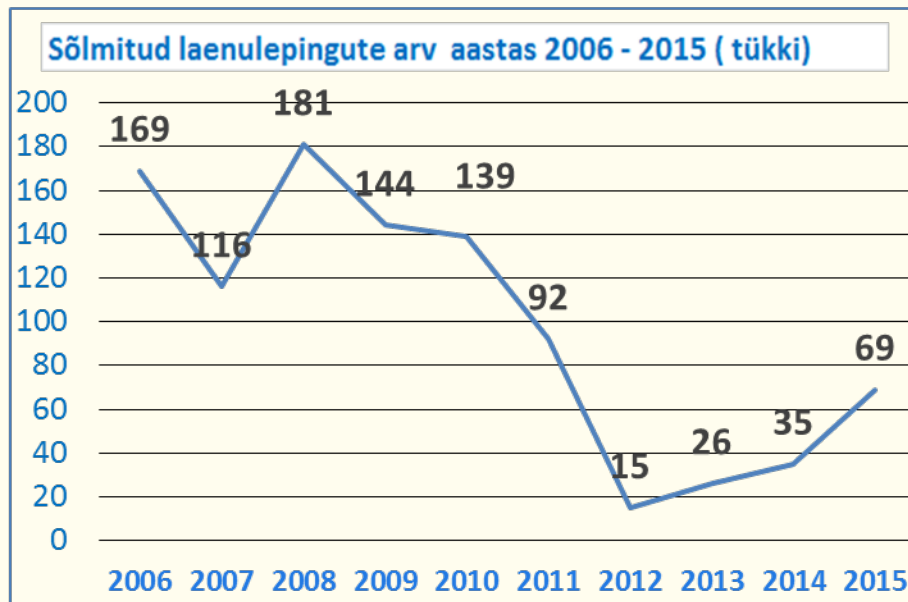
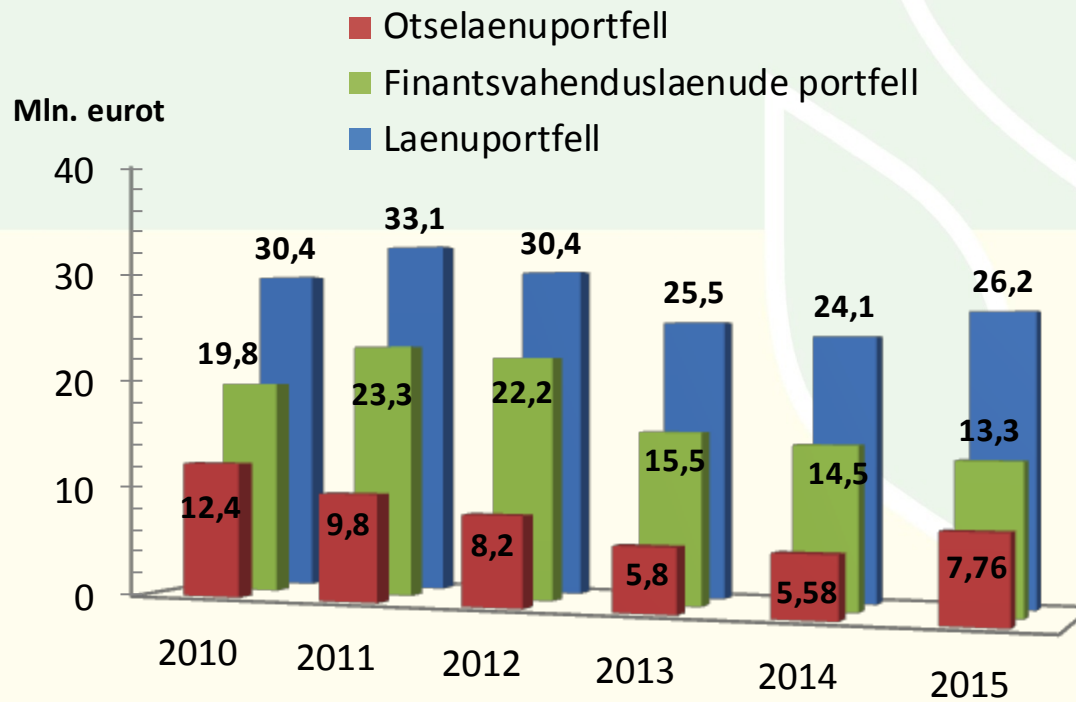
🌿 Laen vesiviljelusega tegelevatele ettevõtetele (väljastatakse Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava raames)

Otselaen

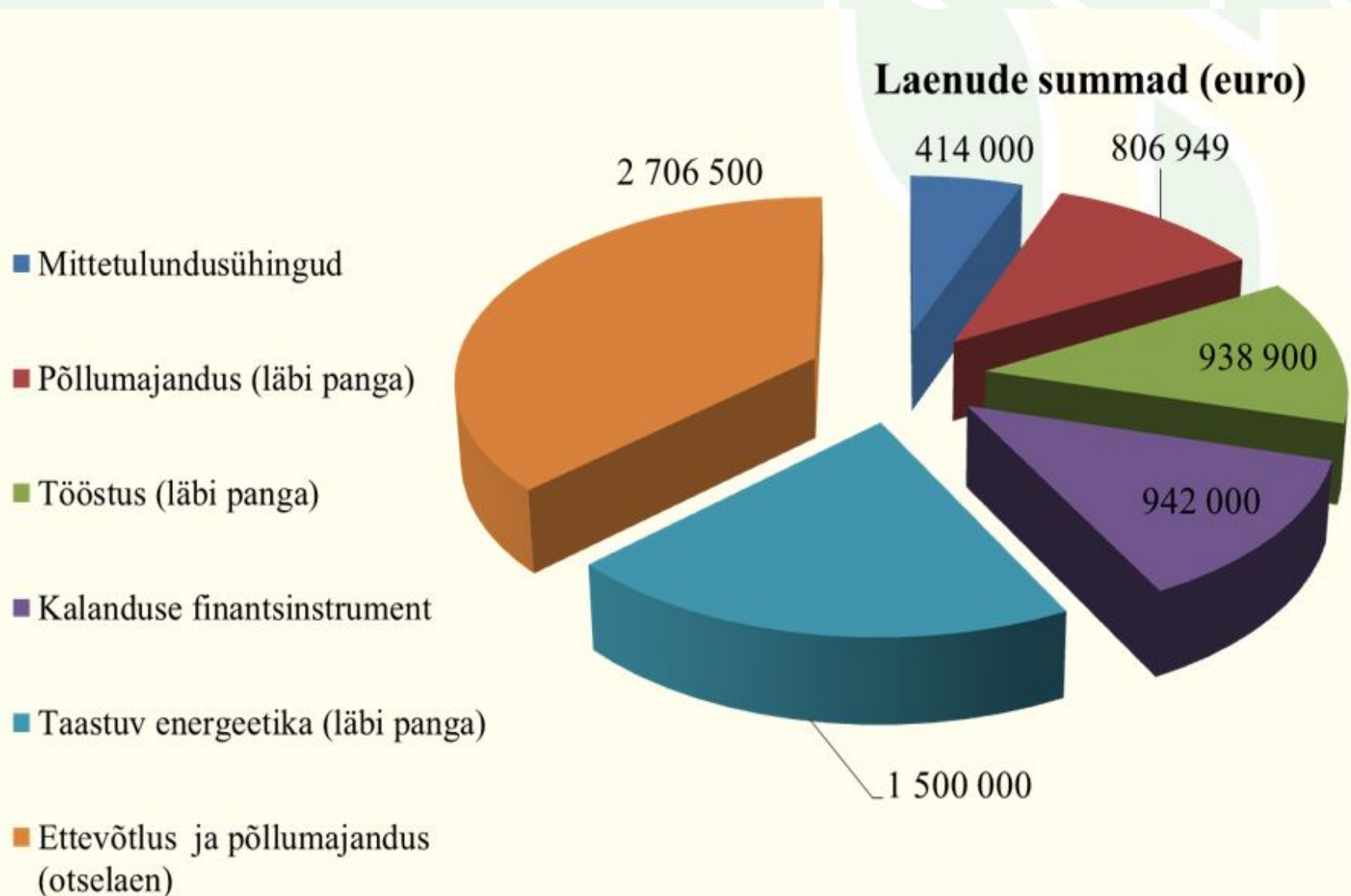
- 🌱 Suurus max 1,5 mEUR
- 🌱 Pikkus kuni 10 aastat, 1-aastase maksepuhkusega
- 🌱 Intress 4% - 10%
- 🌱 Tagatised 50% laenusummast
- 🌱 EL VTA määruse abi alusel

Laen Leader-tegevusgruppidele

- 🌱 Intress 5%, pandi olemasolul
- 🌱 Intress 10%, kui pant puudub

Laenuk sektorite lõikes

Rahastamisvahendid

MAK finantsinstrumendid 36 MEUR

Investeerimislaenu 5 - 15 aastaks

🌱 Mikro- ja väikeettevõtete kasvulaen

🌱 Pikaajaline investeerimislaen

Laen – investeringud tootlikkuse kasvatamiseks

Toetus – keskkonnakaitselised investeringud, loomade heaolu e mittetootlikud investeringud

LAEN VESIVILJELUSEGA TEGELEVALE ETTEVÕTJALE

- 🌱 Finantskorraldusvahend (FKV) Euroopa Kalandusfondi vahenditest
- 🌱 FKV vahendid on eraldi sihtfondis, st eraldatud MES omakapitalist. Nii tagasimaksed, intressid, kui ka kahjumid jäävad sihtfondi
- 🌱 Sihtfondi maht on 30.04.2015 seisuga 4,8 miljonit eurot

Mikro- ja väikeettevõtete kasvulaen

14,2 MEUR

- **Sihtrühm**
 - Mikro- ja väikeettevõtjad
- **Sihtotstarve**
 - Investeerimislaien
 - Põllumajandustootja ettevõtte laienemise korral võib kuni **30%** laenust minna käibevahendite soetamiseks
- **Laenu maht ja pikkus**
 - 5 000 – 100 000 EUR
 - Kuni 8a, sh kuni 3a maksepuhkust
- **Tagatised**
 - Vähemalt 50% laenusummast.

Mikro- ja väikeettevõtete kasvulaen

14,2 MEUR

- **Intress**

- **2%+**

- Noortalunikud
 - Tootjarühmad

- **4%+**

- Alustavad ettevõtjad (< 24 kuud)
 - Mikroettevõtjad
 - Erivajadustega ettevõtjad
 - Naisettevõtjad

- **6%+**

- Muud ettevõtjad

Pikaajaline investeerimislään

16,1 MEUR

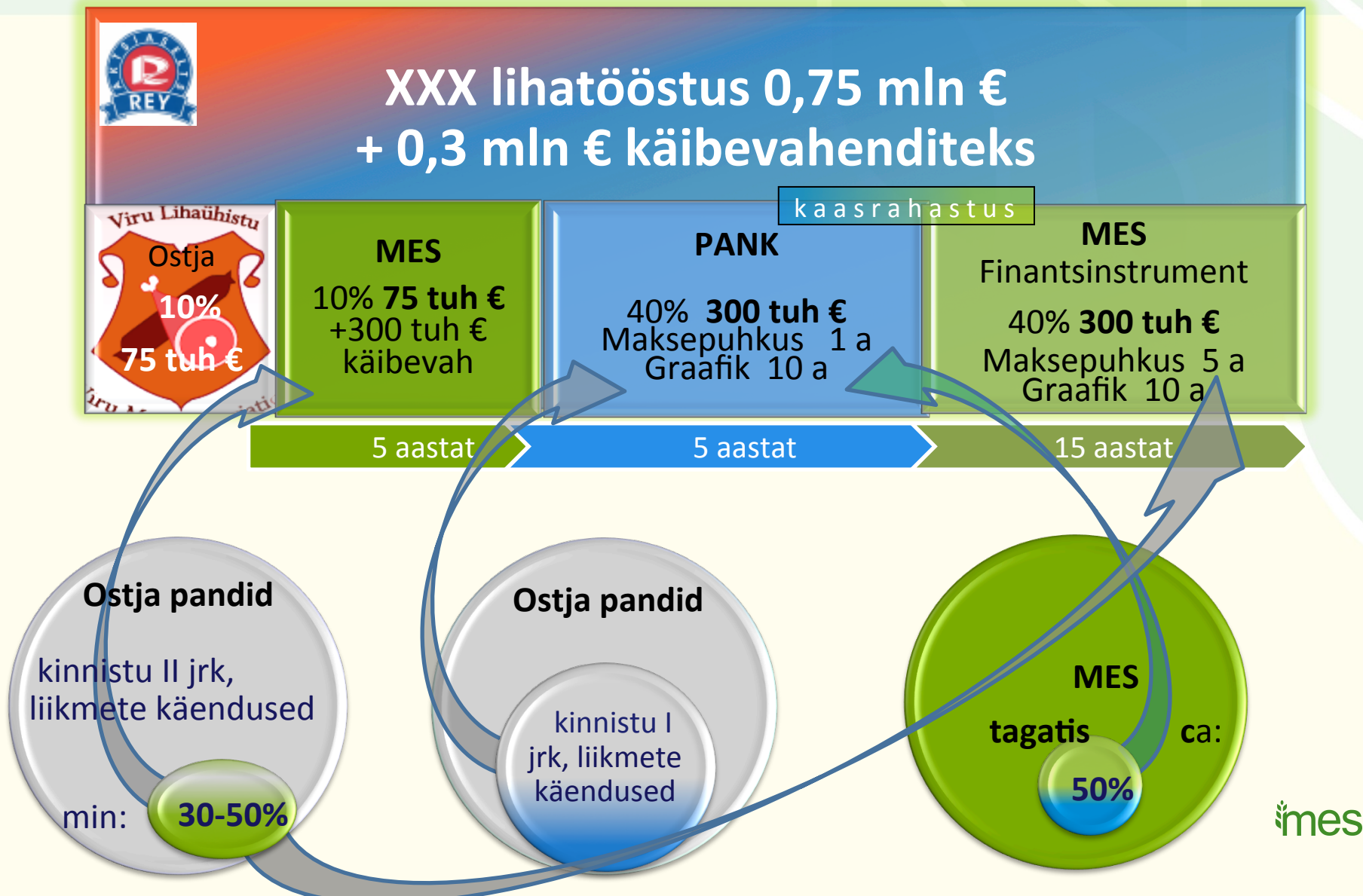
- **Sihtrühm**
 - VKE-d
- **Sihtotstarve**
 - Investeerimislään
 - Põllumajandustootja ettevõtte laienemise korral võib kuni **30%** laenust minna käibevahendite soetamiseks
- **Laenu maht ja pikkus**
 - Kaaslaenamine koos pankadega 50/50 jaotuse alusel
 - 250 000 – 1 000 000 EUR
 - 250 000 – 3 000 000 EUR - Tootjarühmad
 - Kuni 20 a, sh kuni 5a maksepuhkust
- **Tagatised**
 - Vähemalt 80%

Pikaajaline investeerimislaen

16,1 MEUR

- **Intress**
 - **1%+**
 - Noortalunikud
 - Tootjarühmad
 - **2%+**
 - Alustavad ettevõtjad (< 24 kuud)
 - Mikroettevõtjad
 - Erivajadustega ettevõtjad
 - Naisettevõtjad
- **Turupõhine** - võrdsete tagatiste puhul sarnane pangalaenuga
 - Muud ettevõtjad (VKE)

Tootjarühma oma toodangu ümbertöötlemiskeskuse võimalik rahastus

Toetused

- ✿ sihtasutus maksab õppetoetusi alates 2003. aastast. Kokku on 2003. aastast õppetoetusteks makstud ca 1,81 miljonit eurot, sh **sihtasutuse omavahenditest 1,49 miljonit eurot**. Alates 2013. aastast makstakse ühekordset õppetoetust maamajandusliku õppekava üliõpilastele.
- ✿ 2015. aastal maksis MES omavahenditest seakasvatajatele suunatud toetust kogusummas **47 192 eurot** kokku 106 erinevale isikule
- ✿ Tegevusperioodil 1993-2015 on antud erinevaid toetusi 25,3 **miljonit eurot**, millest 7,2 miljonit eurot maksti sihtasutuse omatuludest
- ✿ Lisaks tasude vähendused aastast 2007 – vähese tähtsusega abi 4,06 mln eur ja riigiabi 0,76 mln eur.

MESi poolt väljastatud toetused

- ❧ biomassi ja bioenergia arengukava toetus;
- ❧ hektaritoetus;
- ❧ ikaldustoetus;
- ❧ intressitoetus;
- ❧ mesilasperede toetus;
- ❧ tagatistasude toetus;
- ❧ hoiu-ja laenuühistute toetus;
- ❧ infotehnoloogia toetus;
- ❧ Kapitalitoetus
- ❧ Toetus Rapla Dairy panktrotsis kannatanutele;
- ❧ garantiitasu vähendamisest tulenev toetus;
- ❧ väiketootjate toetus;
- ❧ teabelevi toetus;
- ❧ teavitustoetust MTÜ-dele;
- ❧ **toetus maamajanduslike kutsekoolide õpilastele;**
- ❧ toetus Veterinaarmeditsiini Instituudi üliõpilastele;
- ❧ tormikahjude kompenseerimise toetus;
- ❧ **ühekordne toetust Eesti Maaülikooli maamajandusliku õppekava üliõpilastele;**
- ❧ **seakasvatajatele suunatud toetus.**

Bilanss 31.12.2015

	31.12.2015 EUR
VARAD	
Raha ja pangakontod	24 980 360,16
Arveldusarved	1 233 018,11
Riigikassa	3 747 342,05
Pangadeposiidid	20 000 000,00
Väärtpaberid	0,00
Muud nõuded ja ettemaksed	960 529,27
Laenud ja nõuded	24 689 156,52
Laenud krediidi ja finantseerimisasutustele	13 361 697,11
Laenud ettevõtetele	5 464 193,88
Laenud HLÜ-dele	1 656 199,46
Laenud MTÜ-dele	648 259,07
Muud pikaajalised nõuded (kapitalisüst)	0,00
Ebatõenäoliselt laekuvad laenud ja nõuded	-585 215,00
Laenud Kalanduse sihtfondist	5 048 802,00
Ebatõenäoliselt laekuvad sihtfondi laenud	-904 780,00
Materiaalne põhivara	1 171 481,86
Maa ja ehitised	1 148 294,39
Masinad ja seadmed	52 778,54
Muu inventar	68 794,44
Akumuleerunud põhivara kulum	-98 385,51
VARAD KOKKU	51 801 527,81

EUR
31.12.2015

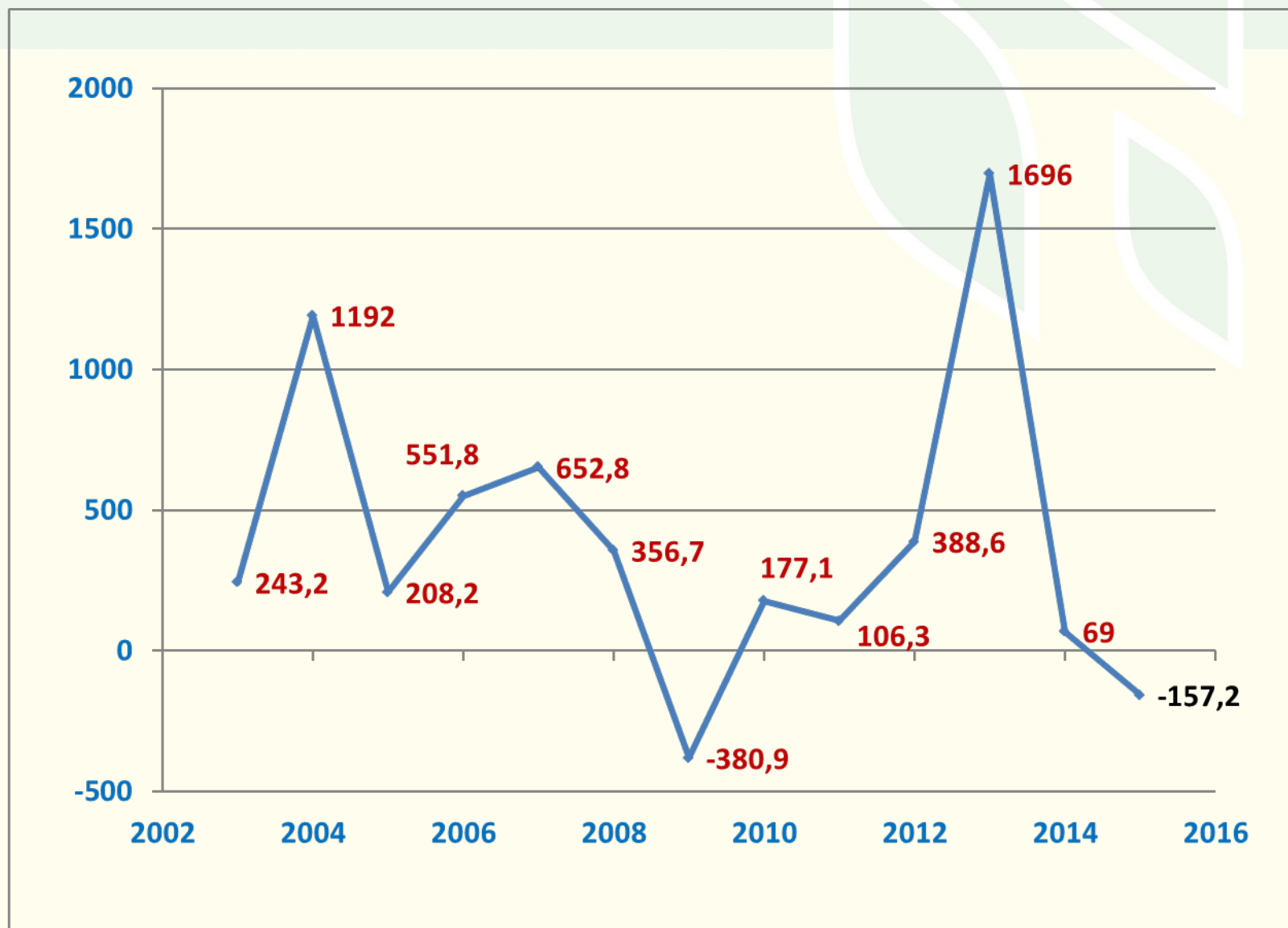
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL

Võlad ja ettemaksed	79 830,90
Maksuvõlad	50 954,07
Sihtfinantseerimine	0,00
Kalanduse sihtfond	4 385 706,58
Kalapüügiühistute sihtfond	1 077 520,00
Tagatiskahjumite eraldis	7 593 591,71
KOHUSTUSED KOKKU	13 187 603,26
Sihtasutuse kapital	33 206 971,27
Eelmiste perioodide kogunenud tulem	5 564 191,33
Aruandeaasta tulem	-157 238,05
OMAKAPITAL KOKKU	38 613 924,55

KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU **51 801 527,81**

Bilansivälised kohustused (garantiid) **66 785 286,30**

SA Tulem 2003 - 2015 aasta (tuhat. eurot)

Nõuandeteenistus

- 🌱 Toetuse maht 8,2 mln € + 0,4 mln € koolituseks
- 🌱 1000 lepingut aastas
- 🌱 Töölepinguga 23 konsulenti, käsunduslepinguga 30 konsulenti
- 🌱 Uued konsulendid, turupõhised tegevused

Nõuandeteenistus

- ✿ Sihtgrupid on põllumajandustootjad ja mitmekesistajad
- ✿ 90% toetatavad: loomakasvatus, taimekasvatus, mahepõllumajandus, metsamajandus, mesindus, maaparandus, põllumajandussaaduste töötlemine, keskkonnakaitse ja loodushoid, nõuetele vastavus, töötervishoid ja tööohutus
- ✿ 50% toetatavad: ettevõtte majandamine, äriplaani koostamine, juhtimine
- ✿ Turupõhine nõuanne, nt PRIA toetuste taotluste täitmine
- ✿ Turupõhine teenus, nt mullaproovid, söödaproovid

Nõuandeteenistus

- ✿ Igas maakonnas kontaktpunkt, aadressid ja lahtiolekuajad leiate aadressilt: <http://www.pikk.ee/nouandeteenistus/kontaktpunktid>
- ✿ Tartu büroos tööli neli inimest, kontakt: tel 731 3652; e-post info@nouandeteenistus.ee, aadress Kreutzwaldi 64, Tartu

Maaelu maine kujundamine

Sihtasutus tunnustab igal aastal tublisid tegijaid ning annab välja **aunimetusi** ning maksab õppetoetusi:

- 🌿 parim piimakarjakasvataja
- 🌿 parim lihaveisekarjakasvataja
- 🌿 parim taimekasvataja
- 🌿 parim maamajanduseriala õpilane
- 🌿 parim maamajanduseriala õpetaja
- 🌿 õppetoetused kutsekoolide õpilastele ning EMÜ ja TTÜ tudengitele

KONTAKT

Aadress
Telefon

Oru 21, Viljandi 71003
+372 648 4064

www.mes.ee

mes@mes.ee

mes